

WORKSHOP IMPACT EN MEERWAARDE

VRIJWILLIGERSWERK IN KAART BRENGEN

26/02/2026

Christophe Vanhee

AGENDA

1. Toelichting lopend onderzoeksproject “Boekhoudkundige opname, waardering en rapportering van vrijwilligerswerk bij non-profitorganisaties”
2. Bevraging
3. Opname, waardering en rapportering van vrijwilligerswerk bij Franse verenigingen (voorlopige resultaten)

TOELICHTING LOPEND ONDERZOEKSPROJECT

“Een jaarrekening moet een getrouw beeld geven van het vermogen, de financiële toestand en het resultaat van een (internationale) vereniging of stichting (art. 3:1 KB WV). Wanneer de toepassing van de bepalingen uit het KB WV niet volstaat om te voldoen hieraan, dan moeten aanvullende inlichtingen worden strekt in de toelichting.”

TOELICHTING LOPEND ONDERZOEKSPROJECT

Werktitel “Onderzoek naar de boekhoudkundige opname, waardering en rapportering van het vrijwilligerswerk bij non-profitorganisaties”

1. Op welke manier wordt het vrijwilligerswerk op heden in kaart gebracht (zowel in België als internationaal)?

— Voorlopige conclusies:

- data zijn zeer diffuus (geen uniforme methodologie)
- data veelal verzameld via periodieke bevestigingen (bv. [Statistiek Vlaanderen](#))
- weinig data en studies over het belang van het vrijwilligerswerk voor individuele organisaties

TOELICHTING LOPEND ONDERZOEKSPROJECT

Werktitel “Onderzoek naar de boekhoudkundige opname, waardering en rapportering van het vrijwilligerswerk bij non-profitorganisaties”

1. Op welke manier wordt het vrijwilligerswerk op heden in kaart gebracht (zowel in België als internationaal)?
  - Statistiek Vlaanderen: Bevraging bij 6000 Vlamingen ouder dan 18 jaar
    - “Hoe vaak doet u aan vrijwilligerswerk?”
    - Respons: 28.6% (2021), 36,4% (2022), 34,7% (2023).
    - Conclusie: Toename van het vrijwilligerswerk in de periode 2021-2023 (35% → 40% die aan vrijwilligerswerk doet). Verdere analyses op basis van socio-demografische kenmerken (geslacht, leeftijd, opleidingsniveau, huishoudpositie, gezinsinkomen), geografische kenmerken, gezondheid, welzijn, ...

TOELICHTING LOPEND ONDERZOEKSPROJECT

2. Op welke manier rapporteren organisaties die in belangrijke mate afhankelijk zijn van vrijwilligerswerk over het vrijwilligerswerk?
  - Erkende autonome vrijwilligersorganisatie (135)
    - Analyse inhoudelijk en financiële jaarverslagen (departement Zorg)
    - Analyse jaarrekening, jaarverslagen, website, ...
  - Steekproef (+/- 100) van verenigingen die in belangrijke mate afhankelijk zijn van vrijwilligerswerk en hun jaarrekening neerleggen bij de NBB
    - Analyse jaarrekening, jaarverslagen, website, ...
3. Analyse waardering en rapportering van vrijwilligerswerk bij Franse verenigingen (steekproef +/- 100 verenigingen)

4. Formuleren van aanbevelingen

BEVRAGING

1. Wat is het belang van het vrijwilligerswerk voor de werking van uw organisatie?
2. Welke informatie omtrent het vrijwilligerswerk is reeds beschikbaar in uw organisatie of kan zonder veel bijkomende administratieve belasting verzameld worden?
3. Welke informatie omtrent het vrijwilligerswerk zou minimaal moeten worden openbaar gemaakt door organisaties die in belangrijke mate afhankelijk zijn van vrijwilligers voor hun werking?
4. Middels welke indicator(en) zou het belang van het vrijwilligerswerk voor een organisatie in kaart kunnen worden gebracht?

OPNAME, WAARDERING EN RAPPORTERING VAN VRIJWILLIGERSWERK BIJ FRANSE VERENIGINGEN

Verordening nr. 2018-06 van 5 december 2018 relatif aux comptes annuels des personnes morales de droit privé à but non lucratif (van toepassing sinds 1 januari 2020) van de Autorité des Normes Comptables

- Art. 211-1: Vrijwillige bijdragen in natura (contribution volontaire en nature)
  - Des contributions en travail (vrijwilligerswerk)
  - Des contributions en biens (giften in natura die worden gebruikt of herverdeeld)
  - Des contributions en services (gratis ter beschikking stellen van lokalen, materiaal en diensten)
- Artikel 211-2: Vrijwillige bijdragen in natura worden gewaardeerd en opgenomen indien aan de volgende twee voorwaarden is voldaan:
  - de aard en omvang van vrijwillige bijdragen in natura zijn essentieel om de activiteit van de entiteit te begrijpen;
  - de entiteit is in staat vrijwillige bijdragen in natura te identificeren en te waarderen.

OPNAME, WAARDERING EN RAPPORTERING VAN VRIJWILLIGERSWERK BIJ FRANSE VERENIGINGEN

– Art. 211-4

Als de entiteit van mening is dat de presentatie van vrijwillige bijdragen in natura niet verenigbaar is met haar doel of haar werkingsprincipe, geeft de entiteit de redenen voor dit standpunt aan en verstrekt ze in de bijlage informatie over de aard en het belang van vrijwillige bijdragen in natura.

– Art. 431-10

De entiteit verstrekt informatie over de vrijwillige bijdragen in natura die zij ontvangt. Als de entiteit besluit vrijwillige bijdragen in natura niet te erkennen, vermeldt de entiteit de redenen voor dit besluit en verstrekt ze informatie over de aard en omvang van de vrijwillige bijdragen in natura.

Als de entiteit besluit vrijwillige bijdragen in natura te erkennen, worden de methoden voor het identificeren, kwantificeren en waarderen van vrijwillige

OPNAME, WAARDERING EN RAPPORTERING VAN VRIJWILLIGERSWERK BIJ FRANSE VERENIGINGEN

**FEB
ACADEMY**
FACULTY OF ECONOMICS AND
BUSINESS ADMINISTRATION

COMPTE DE RÉSULTAT

Com. Natio. Française pour l'UNESCO

Du 01/01/2024 au 31/12/2024

	Du 01/01/24 au 31/12/24	Du 01/01/23 au 31/12/23
PRODUITS D'EXPLOITATION		
Cotisations	3 200	2 000
Ventes de biens et services		
Ventes de biens		
Dont ventes de dons en nature		
Ventes de prestations de service	22 739	34 000
Dont parrainages		
Produits de tiers financiers		
Concours publics et subventions d'exploitation	222 000	271 398
Versements des fondateurs ou consommations de la dotation consommable		
Ressources liées à la générosité du public		
Dons manuels		50
Mécénats	190 000	275 144
Legs, donations et assurances-vie		
Contributions financières	50 000	126 842
Reprises sur amortissements, dépréciations, provisions et transferts de charges	7 000	
Utilisations des fonds dédiés	64 077	
Autres produits	86	144
TOTAL PRODUITS D'EXPLOITATION (I)	559 102	709 578
CHARGES D'EXPLOITATION		
Achats de marchandises		
Variation de stock		
Autres achats et charges externes	317 268	312 016
Aides financières		7 900
Impôts, taxes et versements assimilés	3 573	7 422
Salaires et traitements	203 822	215 279
Charges sociales	47 233	75 880
Dotations aux amortissements et aux dépréciations		18 430
Dotations aux provisions	5 000	5 000
Rapports en fonds dédiés	2 552	79 077
Autres charges		5
TOTAL CHARGES D'EXPLOITATION (II)	579 449	721 009
RÉSULTAT D'EXPLOITATION (I - II)	-20 347	-11 432
PRODUITS FINANCIERS		
De participation		
D'autres valeurs mobilières et créances de l'actif immobilisé		
Autres intérêts et produits assimilés	7	141
Reprises sur provisions, dépréciations et transferts de charges		
Différences positives de change		
Produits nets sur cessions de valeurs mobilières de placement		
TOTAL DES PRODUITS FINANCIERS (III)	7	141
CHARGES FINANCIÈRES		
Dotations aux amortissements, aux dépréciations et aux provisions		
Intérêts et charges assimilés		
Différences négatives de change		
Charges nettes sur cessions de valeurs mobilières de placement		
TOTAL DES CHARGES FINANCIÈRES (IV)		
RÉSULTAT FINANCIER (III - IV)	7	141

COMPTE DE RÉSULTAT

Com. Natio. Française pour l'UNESCO

Du 01/01/2024 au 31/12/2024

	Du 01/01/24 au 31/12/24	Du 01/01/23 au 31/12/23
RÉSULTAT COURANT AVANT IMPÔTS (I - II + III - IV)	-20 340	-11 291
PRODUITS EXCEPTIONNELS		
Sur opérations de gestion		12 437
Sur opérations en capital		
Reprises sur provisions, dépréciations et transferts de charges		
TOTAL DES PRODUITS EXCEPTIONNELS (V)		12 437
CHARGES EXCEPTIONNELLES		
Sur opérations de gestion	1 184	
Sur opérations en capital		
Dotations aux amortissements, aux dépréciations et aux provisions		
TOTAL DES CHARGES EXCEPTIONNELLES (VI)	1 184	
RÉSULTAT EXCEPTIONNEL (V - VI)	-1 184	12 437
Participation des salariés aux résultats (VII)		
Impôts sur les bénéfices (VIII)		
TOTAL DES PRODUITS (I + III + V)	559 109	722 155
TOTAL DES CHARGES (II + IV + VI + VII + VIII)	580 633	721 009
EXCÉDENT OU DÉFICIT	-21 524	1 146
CONTRIBUTIONS VOLONTAIRES EN NATURE		
Dons en nature	120 000	120 000
Prestations en nature	305 647	436 381
Bénévolat	448 409	504 439
TOTAL	874 056	1 060 820
CHARGES DES CONTRIBUTIONS VOLONTAIRES EN NATURE		
Secours en nature		
Mises à disposition gratuite de biens	120 000	120 000
Prestations en nature	305 647	436 381
Personnel bénévole	448 409	504 439
TOTAL	874 056	1 060 820
TOTAL	-21 524	1 146

OPNAME, WAARDERING EN RAPPORTERING VAN VRIJWILLIGERSWERK BIJ FRANSE VERENIGINGEN

Voorlopige resultaten (work in progress)

- Steekproef 85 entiteiten die rapporteren omtrent het vrijwilligerswerk
- (Geauditeerde) jaarrekeningen 2024
- Totale waarde vrijwilligerswerk 85 entiteiten: 59.204.530 euro (54.628.195 in 2023)
  - Laagste waarde: 1.639
  - Hoogste waarde: 22.756.568
  - Mediaan: 74.390
- Verhouding waarde vrijwilligerswerk/personeelskosten= 39% (38% in 2023)
  - Laagste verhouding: 0,13%
  - Hoogste verhouding: 18.252%
  - Mediaan: 10% (8% in 2023)

OPNAME, WAARDERING EN RAPPORTERING VAN VRIJWILLIGERSWERK BIJ FRANSE VERENIGINGEN

Voorlopige resultaten (work in progress)

- Verhouding waarde vrijwilligerswerk/subsidies: 33% (31 in 2023)
  - Laagste verhouding: 0,10%
  - Hoogste verhouding: 1.930%
  - Mediaan: 13% (9% in 2023)
- Correlatie tussen waarde vrijwilligerswerk en subsidies
  - Matig positieve correlatie van 0,51: wanneer de ene stijgt/daalt, stijgt/daalt dan andere gemiddeld ook ($\neq$ causaal verband)
  - $R^2 = 26\%$ (ongeveer 26% van de variatie in de ene variabele hangt lineair samen met de ander, de overige 74% wordt door andere factoren bepaald)
- Correlatie tussen waarde vrijwilligerswerk en ontvangen giften

Andere interessante analyses?